Waarom kiezen patiënten zonder verwijzing voor de spoedgevallendienst in een regionaal ziekenhuis in Knokke: een kwantitatief onderzoek

Haio: VERLEYE Auke , U.G.
Promotor: WILLEMS Sara , U.G.
Praktijkopleider: DEVOS Bart , VERBEKE Anne , VERLEYE Frank

Context: In een tijd waar kosten-effici?ntie en besparingen in de gezondheidszorg meer en meer op de voorgrond staan, wordt groeiend gebruik van de spoedgevallendiensten in België gezien. Nochtans gaat overmatig gebruik van de spoedgevallendiensten gepaard met een hogere kost voor de gezondheidszorg en ineffici?nt aanwenden van de beschikbare middelen, daarnaast geeft het ook aanleiding tot drukke spoedgevallendiensten met lange wachttijden. De vraag wordt dan ook gesteld waarom mensen met niet-urgente klachten overdag tijdens de normale werkuren niet eerst hun huisarts opzoeken vooraleerst zich op eigen initiatief op de spoeddienst aan te melden.

Onderzoeksvraag: Deze studie brengt het gebruik van de spoedgevallendienst in een regionaal ziekenhuis in Knokke tijdens de werkuren van de huisarts in kaart. Hierbij werd gepeild naar de reden voor keuze van de spoedgevallendienst bij patiënten die zich aanmelden zonder verwijzing door een huisarts. Daarnaast werd deze patiëntengroep omschreven aan de hand van socio-economische variabelen. Op deze manier is het dan ook de bedoeling om een beter zicht te krijgen op het probleem van overmatig gebruik van de spoedgevallendienst.

Methode: De dataverzameling vond plaats in het AZ Zeno (Knokke) van september 2014 tot maart 2015. Patiënten werden ge?ncludeerd wanneer aan volgende voorwaarden werd voldaan: (i) zich op eigen initiatief wenden tot de spoedgevallendienst (zonder verwijzing door de huisarts), (ii) aanmelden tijdens de normale werkuren van een huisarts (weekdagen van 8-18 uur) en (iii) aanmelding met een niet-urgente/niet-levensbedreigende klacht. Aan deze patiënten werd gevraagd een enqu?te in te vullen. Tenslotte werden de data geanalyseerd aan de hand van beschrijvende en inductieve (binaire logistische regressies) analyses met behulp van SPSS.

Resultaten: In totaal werden 279 patiënten ge?ncludeerd in deze studie. Als voornaamste redenen voor het kiezen voor de spoedgevallendienst zien we ?gezien de ernst van mijn probleem denk ik dat de spoedgevallendienst mij de beste zorg kan geven? (23,4%) , ?ik denk dat er extra onderzoeken zullen nodig zijn? (37,1%) , ?ik ben tevreden over de zorg die men hier geeft? (25,2%), ?ik wist niet waar ik anders naartoe kon gaan met dit probleem? (20,5%) en ?ik ben hier reeds geweest? (21,6%). Binnen deze redenen werden geen belangrijke socio-economische verschillen gezien, enkel een verschil tussen de verschillende leeftijdsgroepen bleek hier significant te zijn.

Conclusie: We zien dat veel patiënten kiezen voor de spoedgevallendienst omdat ze hun eigen probleem als ernstig inschatten en denken dat er verdere onderzoeken nodig zullen zijn of omdat ze niet weten waar ze anders naartoe konden met hun probleem. Toch blijken deze problemen in realiteit vaak ook door de eigen huisarts te kunnen worden behandeld. Verdere publiekscampagnes voor het informeren van de patiënten zou hierin een belangrijke rol kunnen spelen. Daarnaast blijken andere maatregelen zoals de financi?le ontmoediging van de spoedgevallendienst hun doel te missen en dienen er dus alternatieve strategie?n te worden toegepast om dit overmatig gebruik van de spoedgevallendiensten aan banden te leggen.